

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Slavomíra Nováka a soudkyně Mgr. Andrey Veselé a Mgr. Jany Jurečkové ve věci

žalobkyně

Mgr. R. A.,
bytem X,

zastoupená JUDr. Hugem Körblem,
advokátem se sídlem Hybernská 1007/20, Praha 1,

proti

žalovanému

Ministerstvo vnitra České republiky
sídlem Nad štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení o udělení státního občanství

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobkyně se svou žalobou ze dne 18. 7. 2025, podanou prostřednictvím právního zástupce, domáhala ochrany proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), a to zejména z důvodu, aby se domohla posouzení ústavnosti nové právní úpravy udělování státního občanství České republiky státním občanům Ruské federace, obsažené v zákoně č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále též zákon. č. 65/2022 Sb., nebo jen „*Lex Ukrajina*“), která nabyla účinnosti dne 11. 2. 2025.
2. Žalobkyně podala dne 19. 8. 2024 žádost o udělení státního občanství České republiky prostřednictvím Krajského úřadu Jihomoravského kraje. Tato žádost byla žalovanému doručena dne 20. 9. 2024.
3. Dne 23. 6. 2025 podala žalobkyně (prostřednictvím svého právního zástupce) žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.
4. Ministr vnitra rozhodl o žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti usnesením č. j. MV-105384-2/SO-2025 ze dne 18. 7. 2025 tak, že žádosti podle ust. § 80 odst. 6 správního řádu nevyhověl, neboť podle § 7y odst. 1 *Lex Ukrajina* platí, že: „Řízení o žádosti o udělení státního občanství České republiky, kterou podá státní občan Ruské federace nebo která je podána za státního občana Ruské federace staršího 15 let, se přeruší dnem následujícím po dni, kdy je žádost doručena Ministerstvu vnitra postupem podle § 21 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky.“, a dále platí dle § 7y odst. 1 *Lex Ukrajina* ve spojení s přechodným ustanovením, které je obsaženo v čl. II z. č. 24/2025 Sb., že „Ustanovení § 7x a 7y zákona č. 65/2022 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí tohoto zákona, se použijí i na žádosti o udělení státního občanství České republiky podané do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud o nich nebylo rozhodnuto podle § 24 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky.“

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

5. Žalobkyně v podané žalobě uvedla, že si je vědoma skutečnosti, že přerušení řízení o žádosti o udělení státního občanství České republiky je založeno na ustanovení § 7y a na přechodném ustanovení § 7x a § 7y zákona č. 65/2022 Sb. Uvedla, že žalovaný postupuje v souladu s platným a účinným zákonem, nicméně žalobkyně považuje ustanovení § 7y zákona č. 65/2022 Sb., respektive celou změnu právní úpravy, kterou přinesl *Lex Ukrajina* VII v oblasti nabývání českého státního občanství, za nesouladnou s ústavním pořádkem České republiky.
6. Žalobkyně v žalobě namítla následující rozpory právní úpravy se zákonem a ústavním pořádkem: Tvrdí, že nečinnost žalovaného nemusí být v souladu se zákonem, neboť žalovaný nerozhodl o přerušení řízení samostatným usnesením ve smyslu § 64 správního

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

řádu. Ustanovení § 7y *Lex Ukrajina* totiž nestanoví, že se řízení přerušuje automaticky ze zákona, ale pouze uvádí, že se řízení přeruší, což podle žalobkyně vyžaduje formální rozhodnutí.

7. Dále žalobkyně namítla, že přerušení řízení je v rozporu se zásadou jednotného občanství v rámci rodiny a se zásadou, že požadovaná doba pro udělení českého státního občanství nesmí být delší než 10 let, což jsou principy, na nichž je zákon o státním občanství České republiky postaven.
8. Žalobkyně rovněž namítla rozpor ustanovení § 7y *Lex Ukrajina*, respektive celé části tohoto zákona upravující podmínky nabývání českého státního občanství, s ústavním pořádkem České republiky. Na úskalí této právní úpravy upozorňovala značná část odborné veřejnosti, a to i v rámci diskusí, které probíhaly v Poslanecké sněmovně a v Senátu. K tomu žalobkyně odkázala na článek svého právního zástupce uveřejněný na stránkách www.eupravo.cz.
9. Žalobkyně dále namítla rozpor sporných ustanovení a přechodných ustanovení s ústavně zaručeným právem na řádný proces a na soudní a jinou právní ochranu podle čl. 36 odst. 1 a 2 Listiny základních práv a svobod a čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Namítla rovněž rozpor s principy právního státu ve smyslu čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky, pokud má být jako občanka Ruské federace paušálně a na předem nejasnou a neomezenou dobu vyloučena z možnosti nabýt české státní občanství.
10. Žalobkyně dále namítla zásah do práva na rodinný a soukromý život, tedy porušení čl. 10 odst. 2 Listiny a čl. 8 Úmluvy. Rovněž namítla rozpor s čl. 10 odst. 1 Listiny, neboť nemožnost nabýt české státní občanství vede k ohrožení její dobré pověsti. Tvrdí, že nenabytím českého státního občanství ztrácí nebo se jí mění některé benefity vyhrazené českým státním občanům, které očekávala a na které měla legitimní očekávání. Jedná se podle ní o zásah do důstojnosti ve smyslu čl. 1 Listiny, do zaručení základních práv podle čl. 3 odst. 1 Listiny a do práv podle čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy o státním občanství.
11. Co se týče diskriminace, žalobkyně rovněž namítla rozpor s čl. 6 Evropské úmluvy o státním občanství, neboť sporná ustanovení jsou podle ní v rozporu s povinností České republiky usnadnit nabývání státního občanství určitým kategoriím cizinců. Žalobkyně tvrdí, že spadá do této kategorie, neboť v České republice žije od roku 2011, tedy déle než 10 let.
12. V další části žalobní argumentace žalobkyně napadá způsob a formu přijetí zákonné úpravy. Tvrdí, že tato úprava byla přijata ve formě tzv. přílepku, a z tohoto důvodu by měla být Ústavním soudem zrušena. Přílepkem se rozumí pozměňovací návrh, který nemá úzký vztah ani k účelu, ani k předmětu původního návrhu zákona, a jehož přijetí není podepřeno širokým konsensem v Poslanecké sněmovně.
13. Negativa přílepků se podle žalobkyně projevují i v nekvalitě nové právní úpravy, což je patrné například z nejasnosti znění ustanovení § 7x, § 7y a přechodného ustanovení. Tato nejasnost je podle ní zřejmá i z toho, že přestože se o *Lex Ukrajina* VII hovořilo jako o úpravě, která pouze přidává podmínku pozbytí ruského občanství pro žadatele o české občanství, a přestože autor pozměňovacího návrhu, poslanec Exner, tuto úpravu vysvětloval tak, že se jedná o dočasné opatření platné pouze po dobu trvání *Lex Ukrajina*, respektive do normalizace česko-ruských vztahů, jsou sporná ustanovení napsána jinak.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

14. Konkrétně jsou formulována tak, že se přerušují všechna řízení až do doby, než pozbydou účinnosti ustanovení § 2 *Lex Ukrajina*, tedy do ukončení poskytování dočasné ochrany uprchlíkům z Ukrajiny – což fakticky znamená až do ukončení válečného konfliktu na Ukrajině. To, že zákonná úprava byla pochopena různě, je podle žalobkyně patrné ze záznamů z jednání Poslanecké sněmovny.
15. Pokud by byla ustanovení týkající se podmínek nabývání českého státního občanství projednávána samostatně, ve vztahu ke změně zákona o státním občanství, měli by zákonodárci prostor se právní úpravě věnovat důkladněji. Nevznikla by tak paradoxní situace, kdy je zřejmé, že část zákonodárců rozuměla novým podmínkám jinak, než jak byly ve skutečnosti schváleny. Část zákonodárců patrně rozuměla podmínkám tak, jak je vysvětlil jejich autor – tedy jako přidání podmínky pozbytí ruského občanství do konce války na Ukrajině – což ale neodpovídá tomu, co bylo fakticky schváleno.
16. Žalobkyně má tedy za to, že sporná ustanovení a přechodná ustanovení *Lex Ukrajina* byla schválena ve formě zakázaného přílepku, a že se zde projevila veškerá negativa přílepků, tak jak je pojmenovává i Ústavní soud. Je proto názoru, že jde o nepřípustný přílepek, který by měl být Ústavním soudem zrušen.
17. Dále žalobkyně namítla zpětnou účinnost zpřísnění podmínek. Má za to, že tato ustanovení jsou postavena na nepřípustné pravé retroaktivitě právní úpravy, neboť zpětně upravují podmínky pro nabývání českého státního občanství. Tento závěr podle ní nelze relativizovat námitkou, že na udělení státního občanství není právní nárok.
18. Další žalobní námitkou žalobkyně namítla kolektivní přístup, tedy paušální nastavení nových podmínek pro určitou kategorii cizinců podle státního občanství. Takový přístup označila za diskriminační a rozporný s ústavním pořádkem České republiky.
19. Dále namítla komplikovanou až nemožnou podmínku pozbytí ruského státního občanství. Tuto budoucí podmínku označila za prakticky nesplnitelnou, neboť i v případě, že ruský státní občan doloží projev vůle pozbytí ruské občanství, může příslušný ruský orgán zůstat nečinný nebo tento projev vůle zamítnout. V takovém případě by podle žalobkyně mělo být možné nahradit doklad o pozbytí občanství právě tímto projevem vůle.
20. Žalobkyně upozornila, že pozbytí ruské státní občanství bude těžké až nemožné, neboť Putinovo Rusko nebude vítat své občany, kteří se snaží občanství pozbyt. Tuto snahu jim nebude nijak usnadňovat, zvláště pokud doloží, že jejich cílem je získání českého státního občanství, a to v situaci, kdy jsou Česká republika a Ruská federace v nepochybně nepřátelském postavení. Pokud by skutečně Rusko podmínilo pozbytí občanství splněním vojenské služby, mohla by vzniknout absurdní situace, kdy ruský státní občan, který se snaží nabýt české státní občanství, bude nucen nastoupit vojenskou službu a bojovat proti Ukrajině.
21. Nakonec žalobkyně namítla rozpor právní úpravy se zásadami v oblasti státního občanství. Rodina, která dlouhodobě žije v České republice, chce završit svou integraci získáním českého státního občanství. Tato snaha však nemusí být úspěšná jen proto, že jeden z členů rodiny má ruské státní občanství, které mu brání v nabytí českého občanství. Rodina tak nemůže své občanství sjednotit.
22. Sporná ustanovení jsou podle žalobkyně v rozporu se zásadou, že požadovaná doba pro udělení českého státního občanství nesmí být delší než 10 let ve smyslu čl. 6 odst. 3 Evropské úmluvy o státním občanství. Pokud se řízení o její žádosti o udělení státního

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

občanství přeruší na předem nejasnou a potenciálně neomezenou dobu, znamená to, že zákonná úprava nabývání českého státního občanství nyní fakticky vyžaduje dobu pobytu v České republice delší než 10 let.

23. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Uvádí, že skutečnost, že řízení o udělení státního občanství České republiky je přerušeno *ex lege*, vyplývá z kontextu ustanovení § 7y odst. 1 *Lex Ukrajina* a článku II přechodného ustanovení zákona č. 24/2025 Sb.
24. Podle žalovaného § 7y odst. 1 *Lex Ukrajina* nepředpokládá vydání samostatného usnesení o přerušení řízení. V případě žádostí podaných po nabytí účinnosti zákona stanoví konkrétní okamžik, ke kterému je přerušení řízení vázáno – tedy den následující po dni, kdy je žádost doručena Ministerstvu vnitra postupem podle § 21 odst. 1 zákona o státním občanství. Tím, že citované ustanovení chápe přerušení řízení jako obligatorní a stanoví přesný okamžik jeho nastání, není podle žalovaného dán prostor pro samostatný postup správního orgánu.
25. Žalovaný dále poukazuje na komparaci se zněním § 7x odst. 3 *Lex Ukrajina*, které výslovně uvádí, že Ministerstvo vnitra řízení přeruší. Naproti tomu § 7y odst. 1, aplikovaný v případě žalobkyně, používá formulaci „se přeruší“. Správním orgánem oprávněným řízení přerušit je přitom v obou případech Ministerstvo vnitra. Argumentem *a contrario* lze podle žalovaného dospět k závěru, že záměrem zákonodárce bylo použít ve zmíněných ustanoveních rozdílné konstrukce přerušení řízení – tedy že v případě § 7x odst. 3 musí Ministerstvo vnitra aktivně konat, zatímco v případě § 7y odst. 1 dochází k automatickému přerušení řízení ze zákona.
26. K námitkám diskriminace a retroaktivity žalovaný uvádí, že bezpečnostní zájmy České republiky v rámci státoobčanské agendy jsou ústavně chráněnou hodnotou. Odkazuje na nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2016, sp. zn. I. ÚS 5/16, a ze dne 2. 7. 2019, sp. zn. I. ÚS 39/17, které potvrzují ústavnost § 22 odst. 3 a § 26 zákona o státním občanství. Podle těchto rozhodnutí je bezpečnostní zájem státu existenčním zájmem, který může legitimně odůvodnit omezení právní sféry jednotlivce.
27. V právním stavu, kdy je legitimní neudělit státní občanství žadateli z bezpečnostních důvodů, které mohou být podloženy i utajovanými informacemi, a kdy aktuální mezinárodní bezpečnostní situace vede k důvodným pochybnostem o tom, zda je pro Českou republiku bezpečné připouštět nové případy dvojího občanství českého a ruského, představuje právní úprava § 7x a § 7y *Lex Ukrajina* krok směrem k transparentnosti. Explicitně totiž stanoví případy, kdy udělení státního občanství není z bezpečnostních důvodů možné.
28. Zákon přitom připouští výjimky, které umožňují reflektovat situace, kdy ohrožení bezpečnosti státu není přítomno nebo je nižší – například v případě azylantů. Státní občanství tak může být uděleno i podle jiného státního zájmu.
29. Podle hodnocení žalovaného aktuálně platná zákonná úprava neznámá, že by byli paušálně vyloučeni všichni ruští státní občané. Dále žalovaný poznamenal, že přechodná ustanovení jsou v souladu se závěry plynoucími z uvedených rozhodnutí Ústavního soudu. Odkázal přitom na nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 21/90, podle kterého není zasaženo do právní jistoty ani do nabytých práv žalobkyně, neboť v okamžiku nabytí

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

účinnosti zákona č. 65/2022 Sb. žalobkyně české státní občanství neměla, a nesvědčí jí právní nárok na jeho udělení.

30. Žalovaný dále cituje z odůvodnění nálezu Ústavního soudu a dovozuje, že v daném případě bylo výsledkem posouzení konfliktu mezi základním právem a jiným veřejným zájmem upřednostnění veřejného zájmu vysoké intenzity – konkrétně zájmu na bezpečnosti státu. Bylo zvoleno řešení, které svědčí pro postup podle nové právní úpravy, a to i v těch řízeních, která byla zahájena, avšak dosud nebyla dokončena před nabytím její účinnosti.
31. Dále žalovaný konstatoval, že právo fyzických osob podat žádost o udělení státního občanství České republiky není dotčeno. Ustanovení § 7x a § 7y *Lex Ukrajina* podle něj nemají diskriminační charakter a neporušují zásadu nediskriminace ve smyslu čl. 5 Evropské úmluvy o státním občanství. Navíc platí, že určitým kategoriím žadatelů o udělení státního občanství jsou stanoveny odlišné podmínky než ostatním žadatelům. Tato okolnost nikdy nebyla z hlediska případné diskriminace zpochybněna a není ani povinností České republiky jako smluvního státu upravit ve svém vnitrostátním právu možnost naturalizace osob, které oprávněně pobývají na jejím území, ve smyslu čl. 6 odst. 3 Evropské úmluvy o státním občanství.
32. Žalovaný dále připomněl, že v souvislosti s probíhajícím ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny je zjevné, že Ruská federace otevřeně považuje Českou republiku za nepřátelský stát. V tomto stavu mezinárodně politických vztahů může představovat zásadní bezpečnostní riziko pro Českou republiku již samotný pobyt cizích státních příslušníků takového státu na jejím území. Existence dvojího státního občanství u těchto osob pak může představovat ještě závažnější problém, a to tím spíše, že státní občanství České republiky nemůže být osobě proti její vůli odňato.
33. Pozbytí původního státního občanství jako podmínka pro udělení českého státního občanství bylo již v minulosti součástí právního řádu České republiky. Česká republika přitom princip dvojího státního občanství neabsolutizuje, jelikož se právní řád nemůže řídit správní praxí cizího státu. Nelze podle žalovaného pominout ani informace, kterými správní orgán prvního stupně disponuje – konkrétně že pozbytí ruského státního občanství lze i v současné době vyřídit prostřednictvím zastupitelských úřadů Ruské federace v zahraničí, tedy bez nutnosti osobní cesty do Ruska. Dotčené osoby tak nebudou vystaveny případné perzekuci z důvodu své dosavadní činnosti.
34. Ve spojení s čl. 16 Evropské úmluvy o státním občanství lze podle žalovaného pozbytí dosavadního státního občanství považovat za právně možné a rovněž za rozumné s ohledem na ochranu bezpečnostních zájmů České republiky.
35. K problematice tzv. přílepků žalovaný zaujal stanovisko, že vznesená žalobní námitka je nedůvodná. Odkázal na historii ust. § 1 *Lex Ukrajina*, kdy se předmět úpravy tohoto zákona postupně rozšiřoval v návaznosti na identifikaci dalších konkrétních praktických potřeb. V případě pozměňovacího návrhu výboru pro bezpečnost, který obsahoval dotčená ustanovení, podle žalovaného nešlo o změnu, která by vůbec nesouvisela s původním vládním návrhem. Naopak – obsah i účel obou návrhů se zásadně nelišily a byly zahrnuty do totožného rámce účelu právní úpravy, jímž je přijetí opatření v reakci na konflikt vyvolaný ruskou agresí proti Ukrajině.
36. V závěru písemného vyjádření k žalobě žalovaný poukázal na recentní rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 21. května 2025, sp. zn. 8 A 32/2025–34, kterým byla v

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

obdobné věci žaloba na ochranu proti nečinnosti zamítnuta. Podle žalovaného tento rozsudek potvrzuje správnost postupu správního orgánu v obdobných případech a podporuje výklad, že přerušení řízení podle § 7y *Lex Ukrajina* nastává automaticky ze zákona.

37. Na písemné vyjádření žalovaného žalobkyně reagovala replikou, v níž doplnila následující tvrzení:
38. K tvrzení žalovaného, že nejsou z možnosti nabytí českého státního občanství vyloučeni všichni občané Ruské federace, neboť existují výjimky v podobě azylantů či osob se zvláštním přínosem pro Českou republiku, žalobkyně uvedla, že se jedná o marginální kategorie. Počet těchto žadatelů je minimální, a i bez paušálního vyloučení by měl žalovaný možnost individuálně posuzovat žádosti například s odkazem na nedostatečnou integraci, což je jedna ze základních podmínek pro udělení státního občanství.
39. Žalobkyně trvá na tom, že relevantní ustanovení *Lex Ukrajina* byla přijata ve formě nepřipustného přílepku. Intenzivní rozprava v Poslanecké sněmovně se podle ní projevila spíše v kvantitě než kvalitě jednotlivých příspěvků. Tato nekvalitní rozprava nemůže být považována za dostatečnou odbornou reflexi změny právní úpravy. Úprava podmínek pro nabývání státního občanství by měla být projednávána samostatně, aby se zákonodárci mohli soustředit výhradně na otázku státního občanství.
40. K odkazu žalovaného na rozsudek osmého senátu Městského soudu v Praze ze dne 21. května 2025 žalobkyně uvedla, že proti tomuto rozsudku byla podána kasační stížnost, aby se celá otázka přístupu k právní úpravě dostala co nejdříve k posouzení Ústavním soudem.

III.

Posouzení žaloby

41. Žaloba byla městskému soudu doručena 7. 5. 2025, a byla tedy podána v zákonem stanovené lhůtě jednoho roku ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta, již měl správní orgán k vydání rozhodnutí, protože žalobkyně dle svého přesvědčení neúspěšně domáhala ochrany u nadřízeného správního orgánu. Městský soud v Praze v rozsahu žalobních bodů přezkoumal postup správního orgánu, přičemž podle ust. § 81 odst. 1 soudního řádu správního vycházel ze skutkového stavu, zjištěného v době svého rozhodování.
42. Žaloba není důvodná.
43. Jádrem sporu představuje existence ustanovení § 7x a § 7y *Lex Ukrajina*. Žalobkyně jako státní občanka Ruské federace a současně jako držitelka trvalého pobytu v České republice podala žádost o udělení státního občanství České republiky dle zákona o státním občanství. O její žádosti však nebylo rozhodnuto s odkazem na ustanovení § 7y *Lex Ukrajina*. Žalobkyně rovněž považuje ustanovení § 7x a § 7y *Lex Ukrajina* za neústavní, protože svou věc hodlá dovést před Ústavní soud.
44. Podle ust. § 7x odst. 1 *Lex Ukrajina* Z důvodu ochrany bezpečnostních a zahraničně politických zájmů České republiky v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invází vojsk Ruské federace lze státní občanství České republiky udělit fyzické osobě, která byla ke dni podání žádosti o udělení státního občanství České republiky státním občanem Ruské federace, pokud předloží doklad o pozbytí státního občanství Ruské federace.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

45. Podle ust. § 7y odst. 1 *Řízení o žádosti o udělení státního občanství České republiky, kterou podá státní občan Ruské federace nebo která je podána za státního občana Ruské federace staršího 15 let, se přeruší dnem následujícím po dni, kdy je žádost doručena Ministerstvu vnitra postupem podle § 21 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky.*
46. Podle ust. § 7y odst. 2 *V řízení přerušeném podle odstavce 1 se pokračuje dnem následujícím po dni pozbytí účinnosti ustanovení § 2 tohoto zákona.*
47. Dle Přechodného ustanovení zavedeného zákonem č. 24/2025 Sb. Čl. II „*Ustanovení § 7x a 7y zákona č. 65/2022 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se použijí i na žádosti o udělení státního občanství České republiky podané do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, pokud o nich nebylo rozhodnuto podle § 24 odst. 1 zákona o státním občanství České republiky.*“
48. **V první žalobní námitce** žalobkyně nesouhlasila se závěrem žalovaného, že k přerušení řízení o udělení státního občanství dochází dle § 7y *Lex Ukrajina* přímo *ex lege* a není tak třeba o tomto přerušení vydat samostatné usnesení. Dle žalobkyně je žalovaný nečinný, neboť o její žádosti nerozhodl.
49. Soud se s touto námitkou neztotožnil.
50. Je nutné poukázat na to, že v § 7y odst. 1 *Lex Ukrajina* se přímo uvádí „*řízení... se přeruší*“. Zákon tedy tuto situaci neváže na žádný aktivní krok žalovaného, ale sám stanovil okamžik, kdy k přerušení řízení dojde, což se tedy stalo přímo ze zákona, *ex lege*. Pokud by zákonodárce chtěl samotné přerušení podmínit aktivním krokem, projevilo by se to v textaci ustanovení (např. správní orgán řízení přeruší).
51. Pojem *ex lege* označuje druh právní skutečnosti, který pro vznik, zánik či změnu práv a povinností nevyžaduje svobodný projev lidské vůle, nýbrž tato změna nastává automaticky tím, že byly splněny podmínky uvedené v právním předpise. V případě žalobkyně tak došlo automaticky k přerušení řízení o její žádosti, neboť byly splněny podmínky dané zákonem.
52. Soud se tak ztotožnil se závěrem žalovaného, že k přerušení řízení o žádosti žalobkyně došlo ze zákona, tedy bez nutnosti vydávat samostatné usnesení o přerušení řízení. Lze tedy shrnout, že z dikce § 7y odst. 1 vyplývá, že přerušení řízení nastává automaticky ze zákona (*ex lege*), bez nutnosti vydání samostatného rozhodnutí správního orgánu. Tento výklad je podpořen rozdílnou formulací oproti § 7x odst. 3, který vyžaduje aktivní úkon ministerstva. Argumentace žalobkyně, že mělo být vydáno samostatné usnesení, není důvodná.
53. Ostatně k této věci se soud již vyjádřil v rozhodnutí ze dne 21. 5. 2025, sp. zn. 8 A 32/2025-32, v němž došel ke stejnému závěru.
54. Ve druhé žalobní námitce žalobkyně poukazovala na potenciálně nekonečné přerušování řízení, neboť dle jejího názoru dává § 7y *Lex Ukrajina* možnost přerušování řízení po zcela neomezenou dobu.
55. Opatření vyplývající z napadených ustanovení jsou reakcí na jednání Ruské federace, již je žalobkyně stále státní občankou. Agrese vůči Ukrajině představuje překročení mezí vztahů mezi státy, a Česká republika v zájmu své bezpečnosti a ochrany svých občanů musela na tuto situaci reagovat. Vzhledem k mimořádné situaci sáhla k tomu, že pozastavila proces udělování státního občanství státním občanům Ruské federace.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

56. Soud může konstatovat, že samotná doba přerušení řízení je tak ve světle výše uvedeného závislá na délce trvání konfliktu mezi oběma státy, a vzhledem k tomu, že Česká republika musela na tuto situaci reagovat, nelze tak odhadovat, jaký další vývoj bude konflikt mít a s tím související délku trvání přerušení řízení o žádosti žalobkyně. Především nelze ze strany České republiky ovlivnit skutečnosti, které k těmto opatření vedly.
57. Ve třetí žalobní námitce žalobkyně namítala, že napadená ustanovení představují neodůvodněnou diskriminaci občanů Ruské federace v jejich subjektivním právu na projednání žádosti o udělení státního občanství České republiky oproti cizincům z jiných států.
58. Námitka je nedůvodná.
59. Předně soud konstatuje, že tato a následující námitka obsažená v žalobě mají spíše charakter ústavní stížnosti.
60. Soud odkazuje v této věci na rozhodnutí osmého senátu ze dne 21. 5. 2025 ve věci 8 A 32/2025-32, kde se soud k této problematice rovněž vyjádřil, a tento názor považuje přílehlavý i k této námitce.
61. Soud je toho názoru, stejně jako v rozhodnutí sp. zn. 8 A 32/2025 ze dne 21. 5. 2025, že posoudit soulad této právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky přísluší pouze Ústavnímu soudu.
62. Dle tohoto rozhodnutí v bodě 53 je uvedeno: *Každý stát má právo, aby svůj vztah k osobám přicházejícím z jiných států přizpůsobil reálným okolnostem stavu světa. To se týká jak pobytu cizinců na území České republiky, tak tím víc procesu nabývání státního občanství pro cizince, a to právě proto, že s nabytím státního občanství České republiky takové osoby nabývají právního postavení, jež jim umožňuje významně zasahovat do života České republiky v nejširším smyslu slova.*
63. Neudělením státního občanství ČR není porušeno žádné ústavně zaručené základní právo. Ani Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) nezakládá žadateli nárok na udělení státního občanství (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva, dále jen „ESLP“, ze dne 12. 1. 1999 ve věci Karashev proti Finsku). Soud se ztotožňuje se závěry žalovaného a sice, že právo podat žádost o udělení státního občanství není právem absolutním, a stát má pravomoc stanovit podmínky pro jeho udělení. Ústavní soud ve svých nálezech (např. sp. zn. I. ÚS 5/16 a I. ÚS 39/17) opakovaně potvrdil, že bezpečnostní zájem státu je legitimním důvodem pro omezení přístupu k občanství, zejména v situaci mezinárodního konfliktu.
64. Zákonná úprava § 7x a § 7y *Lex Ukrajina* nezakazuje udělení občanství všem občanům Ruské federace, ale stanoví zvláštní režim, který reflektuje aktuální bezpečnostní situaci. Výjimky pro azylanty či osoby se zvláštním přínosem pro stát jsou zachovány. Nejedná se tedy o paušální vyloučení, nýbrž o diferencovaný přístup, který je v souladu s čl. 5 Evropské úmluvy o státním občanství.
65. Žalobkyně dále namítá, že právní úprava zasahuje do práva na sloučení rodiny, neboť jeden z členů rodiny nemůže nabýt české občanství z důvodu ruské státní příslušnosti. Soud v obecné rovině konstatuje, že právo na sloučení rodiny je chráněno čl. 10 odst. 2 Listiny a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, avšak není absolutní.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

66. Stát může toto právo omezit, pokud je to nezbytné pro ochranu veřejného pořádku, bezpečnosti nebo práv a svobod jiných osob. V daném případě je omezení podmíněno bezpečnostními zájmy státu, které byly výslovně deklarovány zákonodárcem. Navíc právní úprava nebrání rodinnému soužití, neboť se týká pouze nabytí státního občanství, nikoli pobytového statusu či jiných práv spojených s rodinným životem.
67. Soud dále konstatuje, že možnost nabytí občanství není jediným prostředkem realizace práva na rodinný život, a že právní úprava nezasahuje do samotného soužití rodiny na území České republiky. Zásah do práva na sloučení rodiny tedy není natolik intenzivní, aby byl považován za protiústavní. Je však třeba zdůraznit, že žalobkyně v podané žalobě netvrdí (a rovněž nijak neprokazuje) že postupem, resp. tvrzenou nečinností žalovaného mělo dojít k zásahu do realizace přímo jejího práva na rodinný život. Pouze obecně formulovaná námitka není dostatečná pro to, aby se soud uvedeným podrobněji zabýval.
68. Obdobný závěr pak soud zastává i ohledně námitky podmínky pozbytí ruského občanství. Argumentace žalobkyně, že pozbytí ruského občanství je prakticky nemožné, není podložena konkrétními důkazy. Správní orgán disponuje informacemi, že pozbytí občanství lze vyřídit prostřednictvím zastupitelských úřadů Ruské federace v zahraničí, bez nutnosti osobní cesty do Ruska. Tato podmínka tedy není zjevně nesplnitelná.
69. Pokud by totiž tato podmínka byla skutečně objektivně nesplnitelná, představovalo by to podstatnou vadu této legislativy, jež by mohla být důvodem k jejímu zrušení. To by samozřejmě opět příslušelo pouze Ústavnímu soudu, a městský soud by mohl nanejvýš iniciovat příslušné řízení před Ústavním soudem. K podání takového návrhu by však musely existovat dostatečné zřejmé a spolehlivé podklady, jež však tato žalobní námitka neobsahuje – žalobkyně argumentuje vesměs v rovině hypotéz a spekulací.
70. Žalobkyně je stále občankou Ruské federace, a jak je uvedeno výše, každý stát má právo, aby si upravil svůj vztah k osobám přicházejícím z jiných států.
71. **V poslední žalobní námitce** žalobkyně uvedla, že napadená ustanovení jsou *přílepem* ve smyslu judikatury Ústavního soudu.
72. Soud rovněž plně odkazuje na rozhodnutí osmého senátu ze dne 21. 5. 2025 ve věci 8 A 32/2025-32, kde je uvedeno v bodě 48: *Soud uvádí, že takzvaný přílepek vskutku představuje podle závěrů Ústavního soudu v nálezu sp. zn. Pl. ÚS 41/23 a Pl. ÚS 77/06 ústavně relevantní pochybení při procesu přijetí zákona, neboť porušuje principy právního státu (zákaz zneužití práva, transparentnost, jednoznačnost a racionalitu legislativního procesu), což samo o sobě představuje důvody pro jeho zrušení. To ovšem je až závěr úvah Ústavního soudu, kterým musí předcházet podrobná analýza toho, zda konkrétní právní úprava takovým přílepem skutečně je.*
73. Dále v bodě 49: *Provést takovou analýzu a dospět k případnému závěru o zrušení konkrétní právní úpravy však je pouze a právě v pravomoci Ústavního soudu. Tedy skutečnost, že žalobkyně určitou právní úpravu považuje na přílepek, rozhodně neznamená, že se skutečně o takový případ jedná. To nezávisí na názoru žalobkyně, ovšem ani soud rozhodující ve věcech správního soudnictví není k takovému úsudku zmocněn.*
74. Soud proto konstatuje, že se neztotožnil s názorem žalobkyně na to, že by předmětná právní úprava vykazovala vady typické pro tzv. *přílepek*. Soud tak neshledal ani důvod iniciovat řízení před Ústavním soudem vedoucí k jeho zrušení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

IV.**Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení**

75. Městský soud v Praze po přezkoumání věci dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, neboť žalovaný konal v souladu se zákonem, jestliže je řízení o udělení státního občanství žalobkyni ze zákona přerušeno. Skutečnost, že o žádosti žalobkyně dosud nerozhodl, tedy není nečinností podle ust. § 79 odst. 1 soudního řádu správního. Soud proto žalobu shledal nedůvodnou a podle ust. § 81 odst. 3 soudního řádu správního ji zamítl.
76. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 soudního řádu správního. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení, a žalovanému nevznikly žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti, proto mu soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 10. září 2025

JUDr. Slavomír Novák v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.